

ZPRAVODAJSTVÍ

z obydlené zatačky

Leden 2008

Číslo 6

Vydává Obecní úřad Malá Štáhle jako nepravidelný informátor. Příspěvky obecní úřad Malá Štáhle, Malá Štáhle 27,795 01 Rýmařov.

Připravuje Jana Bulová

Je to právě rok, co na Vás ve schránkách čekal malý šok.

V naší vesničce nastal zlom – do Jany udeřil novinářský hrom.

Pravda, byl to spíše hromiček

ale i tak jsme ho využili ve prospěch Vás - lidiček.

Dovolili jsme si začít přinášet Vám noviny z naší společné domoviny.

Pochyby zprvu měli jsme, u nultého čísla jsme se i strachy chvěli.

naše obavy však brzy jste rozptýlili

a námi nabízené čtivo jste si velmi oblíbili.

*Zachovejte nám prosím svou přízeň ukažte tak obecnímu zastupitelstvu
svou permanentní informační řízeň.*

Nechce se mi vůbec věřit faktu, že je to právě rok, co vyšlo první číslo „maloštáhelského zpravodaje“. Dovolte mi, abych svému „třetímu“ dítěti k jeho prvním narozeninám popřála pro něj to nejdůležitější

Váš neutuchající zájem. Bez něj by totiž jeho existence pozbyla smyslu.

Věřím, že našemu zpravodaji zachováte svoji věrnost. Já Vám na oplátku mohu slíbit, že se vynasnažím připravovat jej tak, aby každý z Vás v něm našel řádky blízké svému srdci.

V tomto roce se bude opět „občasně“ objevovat ve Vašich listovních schránkách. Najdete v něm již zaběhlé rubriky např. Co Vás zajímá, Zjednání obecního zastupitelstva, Naše osobnost, Z kroniky obce, apod. Připravili jsme pro Vás i něco nového např. Postřehy z dalek - autentické zážitky z cestovatelských výprav (pro začátek z cest pana starosty), a Co vy na to? - reakce spoluobčanů na konkrétní téma apod. Věřím, že stejně tak, jako se postupem času vyvíjí dítě, bude se vyvíjet a zdokonalovat i náš zpravodaj.

Co Vás zajímá --- Co Vy na to?

Malá anketa našich občanů na velké téma.

Tentokrát regulací poplatky ve zdravotnictví.

1.1.2008 se v naší zemi rozběhla reforma veřejných financí. Její nedílnou součástí je i platba regulačních poplatků ve zdravotnictví.

Jak jsme se my občané Malé Štáhle smířili či nesmířili s tímto nepopulárním opatřením?! Zeptali jsme se:

1. Souhlasíte s placením v lékařských ordinacích a lékárnách?
2. Myslíte, že placení odradí marody-nemarody od zbytečných návštěv lékařů?
3. Budou se lidé spíše léčit doma / bylinky, rady babiček apod./?
4. Jak moc ohrozí vybírání poplatků Váš finanční rodinný rozpočet?
5. Co Vám nejvíce na platbách ve zdravotnictví vadí?

Jako první jsem otázky položila paní Věře Neshodové a tady jsou její odpovědi:

1. S placením poplatků nesouhlasím, není to mnoho peněz, ale platíme si zdravotní pojištění ze mzdy, proč tedy platit víc. Starší generace platila zdravotní pojištění řádně celý život, tak z jakého důvodu má platit podruhé?
2. Ano, myslím, že některé lidi tohle opravdu odradí.
3. Lidé si budou volně prodejné léky kupovat raději sami a doma si budou stanovovat své diagnózy. Zajisté dojde také na bylinky a „babské rady“.
4. Po doktorech zatím mnoho nechodíme, nejsme moc nemocní, takže rozpočet to výrazně neovlivní.
5. Je mi opravdu líto starých lidí. Odváděli peníze do zdravotnictví a teď je musí odvádět znovu. Ptám se, kde skončily peníze všech lidí, které léta platily?

A jak se na problém plateb ve zdravotnictví dívá paní Veronika Lašáková?

1. Je to velmi sporná věc, dobrá i zlá zároveň. V zásadě s placením nesouhlasím. Poplatek za recept je vysoký, deset korun by bylo dostačující. Poplatek v nemocnici je oprávněný, doma taky máme různá vydání, ale poplatkům by měla odpovídat také poskytnutá péče, komfort a zájem ze stran zdravotníků.
2. Snad po zavedení poplatků zbudou v lékařských ordinacích jen opravdoví nemocní.
3. Není zapotřebí hned se vším spěchat k lékaři. Lidé si spíše budou snažit sami si pomoci a nebo koupí léky v lékárnách. Pokud bude člověk opravdu nemocný k lékaři či na pohotovost stejně půjde.
4. Pokud nebudeme mnoho stonat, pak nás poplatky citelně nepostihnou.
5. Jednoznačně se mi nelíbí platby za miminka. Vláda chce na jedné straně zvýšit porodnost a na straně druhé mladým rodinám komplikuje situaci. Také důchodci by měli mít výrazné slevy, protože již přispívali celý pracovní život. Nelíbí se mi, že narkomani a alkoholici, kteří mají svoji léčbu soudně nařízenou platit nemusí.

U paní Květoslavy Mackurové se mi dostalo následujících odpovědí:

1. S placením nesouhlasím, odvody na zdravotní péči jdou již z platu. Součet částek placených u lékaře, v lékárně a pak následných doplatků za léky není zanedbatelný. Pokud jsou platby za pobyt v nemocnici nutností, ať tedy těmto platbám odpovídá také úroveň poskytované péče.
2. Hypochondry to v žádném případě neodradí a normálně myslící člověk jde k lékaři pokud je opravdu nemocný.
3. Návrat k bylinkám rozhodně nastane, ale pokud je člověk opravdu nemocný a má bolesti, peníze jsou až na posledním místě.
4. Moc nemarodíme, finanční vydání se dá přežít. Můžeme se zlobit, jak chceme, platit stejně musíme.
5. Nejvíce mě rozčilují požadované platby za miminka, možná nastane návrat k „porodním bábám“. Také mi nepřipadá správné vybírat poplatky od dlouhodobě nemocných lidí / např. v kómatu atd./ .

Já osobně se mohu pod názory dotazovaných dam v klidu podepsat. Je to opravdu tak, poplatky se nikomu nelíbí, platit se ovšem ze zákona musí. Velmi nefér mi to ovšem připadá u dětí. Dospělí člověk dokáže rozumně posoudit a zvážit nutnost návštěvy lékaře. S nemocným dítětem je to ale složité. Nedokážeme sami dobře vyhodnotit závažnost jeho zdravotního stavu a protože se jedná o toho, kdo je nám na světě nejdražší, často je naše jednání emočně ovlivněno. Není v pořádku, že naše jednání bude nyní ovlivněno navíc také finanční stránkou věci.

Z jednání obecního zastupitelstva

Jednání 9.11.2007-

Zastupitelstvo obce:

- neschválilo prodej pozemků panu Josefu Monincovi (neoplocený pozemek),
- schválilo prodej pozemků p. Gavenčiakovi

Jednání 18.12.2008

Zastupitelstvo obce:

- schválilo rozpočet na rok 2008
- schválilo prodej pozemků manželům Zamcovým,
- schválilo záměr prodeje pozemku p. Petru Kročilovi,
- schválilo vánoční příspěvek 500,-Kč pro osamělé občany – důchodkyně,
- schválilo vyhlásit výběrové řízení na provoz kanalizace a ČOV,
- schválilo systém placení stočného dle odběru vody s tím, že všechny objekty musí být do 1.2. osazeny vodoměrem.
- schválilo placení stočného čtvrtletními zálohami dopředu, s tím, že vyúčtování bude vždy k 31.12. daného roku.

Společenská kronika

„Skutečně šťastným je ten, kdo připadá šťastný sobě, ne jiným.“

Naši jubilanti na měsíc leden a únor:

Vyroubalová Jiřina	50. narozeniny
Vít Marek	15. narozeniny
Mackurová Klára	10. narozeniny

Vybrala jsem si jednoho oslavence a dovolila jsem si přiblížit jeho osobu pomocí znamení zvěrokruhu - *znamení Ryb*. Posuďte, zda se hvězdy mýlí či nikoli!

Osoby spíše ostýchavé, někdy budí dojem až zakřiklosti. Jsou neobyčejně citlivé a již při přísnějším pohledu je možno je rozplakat. Lidé ve znamení Ryb se dají lehce ovlivnit, chybí jim rozhodnost a často sami nevědí, co chtějí.

Tito lidé rádi jiným pomáhají, jsou úslužní. Typické je, že děti narozené v tomto znamení mají sklon k lenivosti a nepořádku. K práci je musíme neustále nabádat, tlačit, neboť jim chybí silná vůle. Ale vhodnou výchovou je možno mnohé napravit.

Všem oslavencům srdečně gratulujeme.

Plesová sezóna 2008

A je to opět zde.

Začala nám plesová sezóna. Takže pánové dopraví své obleky do čistírny oděvů a po cestě zpět mohou vykonat dobrý skutek a dáme svého srdce pomoci vybrat, v lepším případě i zaplatit nějakou tu večerní róbu.

Až jejich partnerka bude na tanečním parketu sklízet obdivné pohledy, tento počín je jistě bude hrát u srdíčka.

A kamže si v letošní plesové sezóně můžeme jít „zaplesat“? Vybrali jsme pro Vás:

25.01.2008	Ples Rýmařov
02.02. 2008	Ples v Malé Štáhli - společenský večer
08.02.2008	Ples ZŠ v Rýmařově
29.03.2008	Ples sportovců v Rýmařově

Přijďte v sobotu 2. února do restaurace u Bauerů na náš Společenský večer. K tanci hraje skupina Allegro – manželé Hesovi

Mluví se o nás

Velmi ráda poslouchám Český rozhlas Olomouc. Na této stanici se každé pondělí kolem půl desáté hodiny dopolední vysílá relace „Němí svědci historie“. Poutavé vyprávění o nejrůznějších místech našeho kraje. Putování za drobnými kulturními památkami, ale i starými příběhy. Autorem je historik Ján Kadlec, který pochází z Jiříkova.

Loňský podzim byl věnován vesnicím patřícím k „sovineckému panství“.

26.listopadu loňského roku přišla na řadu také Malá Štáhle. S panem Kadlecem jsem se zkontaktovala a díky jeho pomoci Vám dnes mohu přinést doslovný přepis jeho vyprávění o Malé Štáhli.

Nad soutokem řeky Moravice s Podolským potokem se nachází vesnice Malá Štáhle. Malá Štáhle je opravdu menší vesnice a je na silnici z Rýmařova do Bruntálu na levém břehu řeky Moravice. I když má jen 150 obyvatel je samostatnou obcí s vlastním obecním úřadem a starostou.

Její obecní katastr má tvar kapky postavené na špičku. Připomíná se až v roce 1545, ale to pod názvem Nová, což může znamenat, že zanikla za Uherských válek. Významným pozůstatkem po dávné minulosti je místní hrádek, kdysi zvaný „WALDHUBL“. Tvrz nebo hrádek zde stával již ve 13. století a dnes z něj zbyly jen valy a příkopy. Hrádek stál nad brodem přes řeku Moravici u staré zemské stezky spojující Moravu se Slezskem.

Název obce vznikl podobně jako u Velké Štáhle, buď ze staroněmeckého označení oceli a nebo podle hornických štol.

Na pečeti a ve znaku obce je vinný hrozen, což je u vesnice v podhůří Jeseníků překvapením. Mohl to být symbol úrodnosti, ale také veselé a srdečné povahy zdejších obyvatel.

Krásnou památkou Malé Štáhle je kostelík nebo kaple původně zasvěcená 14 pomocníkům. V roce 1759 ji nechal postavit zdejší dědičný rychtář Augustin Majer, jenž byl zároveň mlynářem. Kaple je dnes zasvěcena Sv. Janu Křtiteli. Z údolí od potoka se k ní jde po sto dřevěných schodech a stojí uprostřed malého hřbitova, jenž je také ozdoben novým dřevěným křížem z roku 2001. Uvnitř kaple se ze starého vybavení a výzdoby zachovala jen křížová cesta, ale je to velmi vzácná malba na skle. Mše pro věřící bývá jedenkrát do roka na Sv. Jana v červnu. Od kaple je krásný výhled na jesenické hory.

Ve vsi je potom již jen jeden malý kamenný křížek z tmavé žuly. Nechali jej postavit Jan a Juliana Ludwig v roce 1903.

V Malé Štáhli se připravuje expozice zpracování lnu, který zde měl velkou tradici. V Malé Štáhli bývaly v minulosti bělidla lnu a bavlny. Byla tu papírna, mlýn, elektrárna, rozsáhlé břidlicové lomy. Z nich se dnes zachovaly lomy s jezírky.

Je zde také poměrně nová bytová výstavba.

Schody ke kapličky vedou od cesty v údolí nahoru k nebi nebo i do hrobu. Já bych povídání zakončil slovy Senecy „Není lehká cesta ze země ke hvězdám“

Střípky ze společensko - kulturních akcí vesnice

Paní Mahdalíková oslavila 90. narozeniny

K životnímu jubileu jsme blahopřáli paní Mahdalíkové na obecním úřadě. Gratulaci zastupitelstva obce přednesl starosta. *„Je nám velkou ctí, že Vás můžeme dnes, v den Vašeho velkého a krásného životního jubilea přivítat na obecním úřadě. Víím, že jste nás chtěla přivítat u Vás doma, dokonce již máte i okna umytá. Zastupitelstvo obce však si nechce nechat ujít využít tak výjimečnou příležitost k tomu, aby Vám ve větším obsazení vzdalo hold a popřálo Vám. A Vy si alespoň prohlédnete obecní úřad. Jsme rádi, že jste naše pozvání přijala a že tedy se na půdě obecního úřadu můžeme setkat. Jsme také rádi, že pozvání přijali a přišli ti, kteří se Vám snaží pomoci v běžném denním životě, neboť i když jste čiperná, přece jen trochu pomoci potřebujete. Já bych jím chtěl za to také jménem svým a všech zastupitelů poděkovat. Vám přeji za všechny přítomné ještě hodně zdraví, životní pohody, radosti z každého dne a necht' se dožijete alespoň sto let“*.

S básničkou a flétnou popřála Petra Hornáčková

Veřejná schůze

V podvečerních hodinách 11.12.2007 v místní restauraci proběhla poslední veřejná schůze roku 2007. Na program schůze se dostal rozpočet obce na rok 2008, zprovoznění kanalizace v obci, místní poplatky, kulturně - společenské akce plánované pro rok 2008 a informace o přípravě opravy mostu.

Účast byla nižší než obvykle, snad se na ní podepsaly blížící se vánoční svátky a shon, který je obvykle provází. Podrobný zápis ze schůze je možno si přečíst na úřední desce obecního úřadu.

Mikulášská besídka pro děti

Toto každoroční dětmi velmi oblíbené setkání se konalo v restauraci u Bauera v sobotu 8.12.2007 v podvečerních hodinách. Příchozímu jistě neuniklo očekávání, napětí i strach v očích našich nejmenších.

Mě osobně velmi pobavila poznámka jednoho již malinko odrostlejšího dítěte: „Hlavně, že Chvasta / Petr Chvastek/ letos není čert“. Je vidět, že zejména starší děti dobře vědí, která známá tvář se skrývá pod děsivou maskou pekelníka, ale i přesto je strach dokáže zcela ovládnout. Ostatně strach k mikulášské nadílce neodmyslitelně patří.

Každý z nás, a nejen děti, máme na dně své duše ukryty své prohřešky. Obava, že za tyto může přijít trest nám na klidu zrovna nepřidá. A co dětská duše, která ví, že trest za zlobení přichází v podobě černého, odpudivého a hlasitě blekotajícího čerta?!

Ještě štěstí, že spolu s čertem přicházejí také dobráci Mikuláš a Anděl, kteří děti obdarují, hodné i ty zlobivé. Nejinak tomu bylo i na besídce v restauraci. Děti dostaly od obce nádherné balíčky se spoustou sladkostí a tak slzičky záhy vystřídaly usměvavé tváře našich nejmenších. Na slib, že nebudou už nikdy zlobit, který daly čertovi, zcela jistě brzy zapomenou. Myslím, že tak je to správně. Děti, které neví, co je to zlobení by nás netěšily, vždyť zlobit děti musí, právě to je dělá dětmi.

Turnaj ve SCRABBLE

Obliba této společenské hry, ve které si přijdou na své především naše mozkové závitky stále stoupá. Její oblibou se nechal inspirovat také náš místostarosta p. V. Neshoda uspořádal na sklonku loňského roku 1. ročník „Turnaje ve Scrabble „,

Vítězkou se po vyrovnaném boji stala slečna Zuzka Dohnalová. Gratulujeme!

Setkání u vánočního stromu

Na Štědrý den se kolem deváté hodiny večerní sešlo u obecního vánočního stromku asi 30 obyvatel naší vesničky. Vůkol zněly koledy, rozlévalo se svažené víno, ochutnávalo se cukroví a všichni přítomní si přáli krásné a příjemné prožití vánočních svátků. Toto setkání se konalo již po druhé.

Sejít se i na Štědrý večer, popřát šťastné svátky i jiným, vidět a pohovořit spolu, je to v dnešní, tak uspěchané době malinký zázrak. A zázraky k Vánocům patří.

Z provozního řádu pro čistírnu odpadních vod

Podle Provozního řádu pro čistírnu odpadních vod BIO-CLEANER BC 200 s řídicí jednotkou, čerpací a fekální jímkou a oddílnou splaškovou kanalizaci v obci Malá Štáhle je čistírna schopna vyčistit všechny běžné odpady odtékající kanalizací. Pro bezporuchovou funkci čistírny je však nutné zabránit přístupu následujícím formám znečištění do reaktoru:

- Tuky (ve větší míře)
- Regenerační roztoky z domácích změkčovačů vody
- Silné desinfekční prostředky a kyseliny
- Barvy, laky a zředovačla

Z hlediska snížení frekvence čištění lapače mechanicky a biologicky nerozložitelných látek se doporučuje zabránit přístupu tomuto znečištění:

- Plastové produkty
- Gumové produkty
- Textilie (dětské pleny, hadry, cupanina z praček)

Ještě odpady

V loňském roce od měsíce dubna jsme začali intenzivněji s tříděním odpadů. Naše aktivita přinesla do rozpočtu obce cca 6 tisíc Kč. Není to mnoho, ale je to přínos. S tříděním budeme pokračovat a rádi bychom, aby bylo intenzivnější. Přinese to více do příjmů obce a sníží se množství komunálních odpadů, za které platíme, čili sníží se výdaje za odpady.

S Městskými službami Rýmařov bylo dojednáno, že:

- budou vyměněny nádoby na tříděný odpad a zvýšen jejich počet;
- přidá se nádoba na sklo u družstevního domu;
- do nádoby plasty bude možno dávat i kartony od mléka a jim podobné;
- na nádobách budou piktogramy s uvedením co do nich možno dávat

Obracíme se na občany s výzvou o pečlivé a intenzivní třídění odpadů.

NESPALUJTE PLASTY, NIČÍME SI VLASTNÍ PROSTŘEDÍ

Osobnost měsíce

Jako osobnost tohoto čísla si Vám dovoluujeme více přiblížit osobu p. Františka Dohnala. Svě životní jubileum sice oslavil již v říjnu loňského roku, ale to vůbec není podstatné.

Pan František Dohnal pochází z Velkého Týnce u Olomouce. Tam se narodil a také strávil své dětství spolu se svými rodiči a pěti sourozenci. Maminka byla v domácnosti a chodila vypomáhat k sedlákům. Tatínek pracoval na dráze jako topič.

V době druhé světové války chodil p. František do školy a jeho rodiny se válečné běsnění přímo nedotklo. Po základní škole se vyučil v Ostravě důlním elektrozámečnickem. Hned po vyučení pracoval v Olomouci. Poté v roce 1955 odešel do Jamartic na podnět brigády na budování válkou zničeného pohraničí. Po této roční brigádě se vrátil zpátky do Olomouce, odtud později narukoval do Trenčína, kde strávil dva roky povinné vojenské služby.

Rok 1960 je pro jeho život rokem stěžejním. Právě v srpnu tohoto roku spojil svůj život se životem své ženy - paní Marie. Z jejich manželství vzešly dvě děti, syn Miloš a dcera Marcela. Dnes je život manželů Dohnalových bohatší o čtyři vnoučata a čas snad bude k nim milostivý a dopřeje jim poznat radost také z pravnoučat.

Po vojně se p. František vrací zpátky do Jamartic a začíná pracovat v Čemolenu. Do Malé Štáhle se stěhuje v roce 1966. Celý pracovní život strávil p. František v Lenasu. Pracoval zde rovných padesát let a spolu s jeho odchodem se továrna zavřela. Do fabriky nastoupil nejprve jako elektrikář a po absolvování večerní průmyslovky - obor elektro pracoval jako mistr na tírně. Později se stal mechanikem závodu.

Dnes si užívá svého zaslouženého odpočinku, ale ani v důchodu vůbec nezahálí.

Není tajemstvím, že jste byl aktivním členem KSČ. Jak jste pohlížel na pád komunismu v listopadu roku 1989?

Po pravdě, spokojen jsem nebyl. Věděl jsem, že s nástupem kapitalismu přijde i bída. S dnešní politickou situací také nejsem moc spokojen, zvláště, když vidím, jakým směrem se ubírá naše zemědělství a průmyslová výroba.

Vidíte Vy osobně nějakou výhodu v pádu komunismu?

Výhody nevidím. Obzvláště v dnešní době, při nedostatku pracovních příležitostí. Neustálé zdražování všeho a v letošním roce nastartované regulační poplatky ve zdravotnictví také nejsou v pořádku. Lidem chybí sociální jistoty. Dříve se daleko více dělalo pro společnost a také pro jednotlivce. Dnes si každý „hrabe na svém písečku“, není to v pořádku.

A pryč od politiky. Potěšil Vás zájem ze strany obecního úřadu o Vaši pomoc při realizaci kanalizace? Také máte na starost provoz čističky.

To víte, že jsem spokojený. Člověk se hned cítí být nějak užitečným. Také v minulosti jsem byl zvyklý pracovat pro obec.

Co v Malé Štáhli nejvíce postrádáte?

Jednoznačně nejvíce chybí obchod. My máme auto, ale co ti, kteří ho nemají. Vidíte, tenhle problém se zásobováním vesnic byl v minulosti řešen např. pojízdými prodejny.

Před lety Vás malinko pozlobilo Vaše srdce. Přehodnotil jste nějak zásadním způsobem po tomhle varování svůj život?

Ano. Omezil jsem kouření a na nějaký čas jsem přestal kouřit úplně. Také se malinko hlídám v jídle. Chodím na pravidelné kontroly a beru léky. Dnes je můj život malinko umírněnější. Ale krevní tlak si rozhodně každé ráno neměřím.

A co si pan František přeje do dalších let?

Se svým životem jsem spokojen. Nejdůležitější je pro mě, abych byl zdravý a aby byla zdravá a spokojená celá má rodina.

Přejeme panu Františkovi, aby se jeho přání vyplnilo do posledního písmene.

Velmi děkuji panu Dohnalovi, že mě a potažmo také Vás nechal nahlédnout do svého soukromí a podělil se s námi o své názory a postoje.

Pranostiky na měsíc LEDEN

Je-li teplo v lednu, sahá bída ke dnu.

Mlhavý leden - mokré jaro.

Ryje-li krtek v lednu, končí zima v květnu

Leden studený, duben zelený.

Je-li na Tři krále větrno, zamíchá to s planetami a bude úrodné.

Pranostiky na měsíc ÚNOR

Na Hromnice zimy polovice.

Na Hromnice kalužky, budou jablka i hrušky.

Kdyby měl únor takovou moc jak leden, nechal by v krávi zmrznout tele.

Na svatého Valentýna sej přísadu do záhonka.

Postřehy z dále

Naše nová rubrika, ve které se pan starosta s námi podělí o zážitky z cestování.

Čína

Čínská zeď

Velkolepá a prapodivná stavba, jediná stavba, viditelná z vesmíru. V Číně se však se zdí setkáte všude. Jsou jí obehnané hrobky vládnoucí dynastie rodu Mingů, každý statek je obehnan kamennou zdí, v Pekingu sídliště – skupina domů na sídlišti. Restaurace a hotel má zeď, novější již i plot. Je běžné, že větší stavba se začíná zdí či plotem, mající charakter trvalé stavby, nejen ohrazení staveniště.

Peking

Hlavní město Číny (ČLR) je městem svérázným. Přepychové sídlo císařů, kdysi zakázané město – dnes muzeum, naproti tomu velmi chudé části kdysi chudiny. Úmyslně používám slovo kdysi, protože v Číně není hlad. Nová výstavba je supermoderní, nové hotely se staví přepychové. Např. na WC si lze naprogramovat teplotu prkénka, hudbu, vůni. Na nových sídlišťích je zřejmý vývoj architektury. Přenádherné jsou parky, často s uměle vybudovanými skálami a jezírky, architektura staveb jednoznačně tradiční. Na hlavním nádraží desetitisíce lidí, sedící na bobku a pojíždající z kelímku hůlčičkami rizoto. Vlaky odjíždějící každou minutu někam. Na tržištích se smlouvá, v kamenných obchodech jsou ceny pevné.

Lidé

Číňané jsou neobyčejně milí a úslužní. Stačí třeba řidiči vyslovit jakékoliv přání a ten bude nešťastný a tisíckrát se omluví, nemůže-li je splnit. Lidé jsou velice čistotomilní. Vzpomínám, jak z chudinské části vycházela mladá dvojice v oblečení bílé a černé barvy, bílá doslova zářila.

Jízdní kola

Kdo neviděl na vlastní oči využívání jízdního kola v Asii, ten těžko pochopí o čem je řeč. Tisíce kol se řine ulicemi Pekingu, hlavní třída (mimochodem osmi proudová dálnice dlouhá 49 km) má v každém směru šesti-metrový pruh pro kola. Na kole se vozí děti, přepravují skříně, na kole se dříme, vozí velký počet zavazadel. Kolo má přednost a nejednou se stane, že jezdec si na poslední chvíli vzpomene odbočit vlevo, brzdy aut skřípou, řidič se směje – netroubí ani neukazuje na hlavu. Na tržišti, kde je hlava na hlavě se pohybují kola i s přívěsem, ale nikdy jsem neviděl, že by kolo o někoho zavadilo. Jak to dělají je mi záhadou dodnes.

Poznámka na závěr: Nový český velvyslanec byl v době našeho pobytu (1990) přijat předsedou presidia ČLR (president). Při tom mu kancléř presidenta důvěrně sdělil: „*Pane velvyslanče, sdělte Vašemu panu prezidentovi, ať více váží své připomínky k nám. My máme jiné starosti, máme roční přírůstek obyvatel jak vás je celkem. Naší starostí je hlavně jak nakrmit lidi a v tom se k nám jezdí učit přelidněné země*“.

Vesničko má, podhorská

Drtivá většina mých známých tvrdí, že žijeme v „zapadákově“. Ve vesnici bez školy, školky, obchodu a pracovních možností se opravdu nežije nejsnáze. Člověk je odkázán na svého „motorového miláčka“.

Mladí lidé odtud velice často odcházejí, za lepšími životními podmínkami. Nás cca. 150 zbylých zde přesto žije. Někteří z nás si ani nedovedou představit žít v nějaké jiné části kraje či republiky. Mnozí z nás tady ovšem bydlí pouze z nutnosti či nemožnosti vybrat si ke svému bytí místo jinde.

Napadlo vás ovšem někdy, že žijeme v oblasti, kam ročně tisíce lidí jezdí na dovolenou. V oblasti, kterou považují za „ráj“. Opravdový ráj. Jinovatka, kterou nám příroda letošní vánoční svátky obohatila, toto jen potvrzuje.

V rekreačním zařízení Mlýn u Kročilů se rozhodla letošní vánoční volno strávit desítky mladých rodin s dětmi z okolí Zlína. Setkání se z některými z nich mě přivedlo na myšlenku, zda vůbec jsme schopni docenit možnosti žít právě zde.

Klidné prostředí - pomínu-li frekventovaný provoz na hlavní silnici, je hlavním faktorem. Pán, se kterým jsem se dala do řeči tvrdil, že máme zde vše, po čem městský člověk touží. Bezpečné prostředí pro výchovu svých dětí, soudržnost obyvatel, což je pro prostředí vesnice typickým znakem, možnost poznat krásy přírody, ať se vydáme kterýmkoli směrem.

Oponovala jsem, že tohle přece nestačí, z krás přírody, které zde bezesporu jsou, nic materialistického nekouká. I na tohle měl pán odpověď. Peníze se mají vydělávat ve městě, u nás se má jen žít a život si užít.

Tak si tedy ten život zde opravdu užívejme. Nikdy nevíme, zda osud naše kroky nenasměruje třeba do víru velkoměsta a my pak budeme bloudit šedými ulicemi, tlačít se v přeplněných tramvajích a našim jediným výhledem z oken panelového bytu na sídlišti bude zase ten obraz šedivého panelového domu stojícího naproti.

